

گرجستان در سال 2017 / تقویت همکاری با ناتو، ادامه تنش با مسکو

گرجستان در سال 2017، همانند 15 سال گذشته در ادامه سیاست تقویت همکاری با ناتو، اقدام به برگزاری دو رزمایش نظامی ناتو در این کشور کرد، که نتیجه آن دوام تنش با مسکو بود، در بعد داخلی نیز پارلمان این کشور با اصلاح قانون اساسی دست به یک تغییر مهم زد.

آران نیوز- گرجستان بعنوان یکی از کشورهای قفقاز جنوبی با مساحت 69.7 هزار کیلومتر مربع و با سه میلیون و 718 هزار نفر جمعیت، در سال 2017 میلادی، بیست و ششمین سالگرد استقلال ملی خود از شوروی سابق را جشن گرفت. این کشور در یکسال گذشته شاهد وقایع مهمی در ابعاد داخلی و خارجی بود، که در این گزارش آنها را مرور خواهیم کرد.

** تقویت روابط با ناتو

گرجستان در پی انقلاب مخملی سال 2003 میلادی، تقویت روابط با ناتو و عضویت د این سازمان را در اولویت سیاست خارجی خود قرار داد، اگر چه این کشور تاکنون موفق به عضویت در سازمان پیمان آتلانتیک شمالی - ناتو نشده است، اما همچنان به سیاست تقویت همکاری با این نهاد ادامه می دهد.

** برگزاری اجلاس مجمع پارلمانی ناتو در گرجستان

در سال 2017 میلادی گرجستان میزبان اجلاس مجمع پارلمانی ناتو شد و اجلاس چهار روزه این مجمع از 26 الی 29 ماه می (برابر 5 الی 8 خرداد ماه) با حضور 600 نماینده کشورهای عضو ناتو و غیرعضو فعال در برنامه های مختلف آن برگزار شد.

در پایان این اجلاس بیانیه ای در حمایت از تلاش های گرجستان برای عضویت در سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) صادر شد. بر اساس توافق نامه دوجانبه امضا شده در شهریور ماه، میان آمریکا و گرجستان، متخصصان آمریکایی، 9 گردان ارتش این کشور را آموزش می دهند، آموزش نظامیان گرجی در قالب برنامه جدید و ظرف سه سال آینده صورت خواهد گرفت.

** برگزاری دو رزمایش نظامی ناتو

گرجستان همچنین در سال 2017 میلادی میزبان دو رزمایش نظامی ناتو شد و در رزمایش نظامی 'شریک شایسته 2017' ناتو که هشتم مرداد ماه آغاز شد، نزدیک به دو هزار و 800 نظامی از گرجستان، آمریکا، انگلیس، آلمان، ترکیه، اسلوانی، ارمنستان و اوکراین حضور داشتند.

رزمایش نظامی 'شریک شایسته 2017' ناتو در گرجستان برای سومین بار در این کشور برگزار شد و در مقایسه با سال های قبلی رزمایش های گسترده تر بود.

در این رزمایش که محل برگزاری آن دو پایگاه نظامی وازبانی و نوریو بود، برای نخستین بار از تانک های 'آبرامز'، خودروهای زره پوش 'برادلی' و 'استرایکر' نیروی نظامی آمریکا و نیز هواپیماهای نظامی اس 130 استفاده شد.

در جریان این رزمایش نظامی همچنین مایک پنس معاون اول رئیس جمهوری آمریکا برای دیدار دو روزه به گرجستان سفر کرد.

گرجستان همچنین یک ماه بعد در شهریور ماه نیز میزبان دومین رزمایش نظامی چند ملیتی ناتو 'Agile Spirit 2017' شد.

در این رزمایش نظامی بیش از یک هزار و 500 نظامی از آمریکا، گرجستان، اوکراین، بلغارستان، رومانی، لتونی و جمهوری آذربایجان حضور داشتند.

هدف از برگزاری رزمایش نظامی 'Agile Spirit 2017' در گرجستان تمرین آمادگی بر عملیات مشترک در قالب ناتو و بهبود تعامل نظامی گرجستان با آمریکا و کشورهای عضو ناتو اعلام شد.

کنورگی مارگولاشویلی نخست وزیر گرجستان در سخنانی در مراسم آغاز این رزمایش نظامی، آن را رویداد مهم در راستای برقراری تمامیت ارضی و تامین امنیت کشورش عنوان کرد.

در آستانه آغاز این رزمایش نظامی 500 نظامی آمریکایی وارد گرجستان شدند و تانکهای 'آبرامز' و خودروهای زره پوش 'LAV' ارتش آمریکا برای استفاده در این رزمایش به این کشور منتقل شدند.

** ادامه تنش تفلیس و مسکو

تحركات نظامی گرجستان و ناتو در نزدیکی مرزهای روسیه، نگرانی و واکنش های منفی مسکو را بدنبال داشت و وزارت خارجه روسیه طی بیانیه ای اعلام کرد همکاری با ناتو امنیت گرجستان را تقویت نمی کند.

گریگوری کاراسین معاون وزارت امور خارجه روسیه در این ارتباط گفت: تلاش های آمریکا و کشورهای دیگر عضو ناتو برای تقویت قدرت نظامی گرجستان موجب نگرانی خاص در منطقه می شود.

وی افزود: دولت گرجستان متأسفانه به جای برقراری روابط با همسایگان، بطور فعال به استراتژی ناتو برای مهار کردن روسیه پیوسته است.

همه این تحركات نظامی ناتو و گرجستان موجب ادامه تنش میان تفلیس و مسکو شده و روابط دو کشور همچنان در بن بست قرار داده است.

زوراب آباشیدزه نماینده ویژه نخست وزیر گرجستان در امور روسیه نیز اخیراً گفت: متأسفانه روابط سیاسی تفلیس و مسکو همچنان در وضعیت بن بست قرار دارد، با این حال ما علاقمند به خروج از وضعیت موجود و پیدا کردن راهی برای برقراری ارتباط هستیم.

** مناقشه آبخازی و اوستیای جنوبی و ریشه های تنش میان تفلیس و مسکو

روابط تفلیس و مسکو در پی انقلاب مخملی سال 2003 میلادی که بر اثر آن ادوارد شواردنادزه رییس جمهوری وقت گرجستان و از سیاستمداران کهنه کار شوروی سابق برکنار و میخائیل ساآکشویلی سیاستمدار غربگرا در این کشور به قدرت رسید، رو به وخامت گذاشت.

بیانیه های شدید الحن ساآکشویلی علیه روسیه و اتهامات وارده در باره حمایت مسکو از مناطق جدایی طلب آبخازی و اوستیای جنوبی در گرجستان و نیز علاقمندی وی برای استقرار نیروهای ناتو در گرجستان به تنش در روابط دو کشور دامن زد.

دولت تفلیس در زمستان سال 2005 میلادی خوستار خروج بلافاصله نیروهای نظامی روسیه مستقر در زمان دولت شواردنادزه در مناطق آخالکالاکی و باتومی گرجستان شد و همزمان ساآکشویلی قصد دولت گرجستان برای عضویت در ناتو را اعلام کرد و پارلمان این کشور در سال 2006 میلادی مصوبه ای در این زمینه نیز صادر کرد.

تنش در روابط تفلیس و مسکو در ماه اوت سال 2008 میلادی به درگیری های نظامی گرجستان از یک طرف و نیروهای روسیه و مناطق تجزیه طلب آبخازی و اوستیای جنوبی از طرف دیگر منجر شد و نظامیان روسیه در جریان این درگیری ها تا 30 کیلومتری تفلیس پایتخت گرجستان رسیدند.

در پی این درگیری های پنج روزه روسیه بطور رسمی استقلال اوستیای جنوبی و آبخازی را به رسمیت شناخت و گرجستان نیز روابط دیپلماتیک با روسیه را قطع کرد و به عضویت در جامعه کشورهای مستقل مشترک المنافع پایان داد.

پایان قدرت دولت ساآکشویلی در سال 2013 میلادی و با پیروزی حزب 'رویای گرجستان' در انتخابات پارلمانی و ریاست جمهوری، دولت جدید تفلیس هرچند گرایش سیاسی این کشور را عضویت در اتحادیه اروپا و ناتو اعلام کرده ولی سعی دارد به روابط عادی با روسیه نیز نایل شود که فعلاً در رابطه با واکنش های تند مسکو نسبت به تحركات غرب و ناتو در گرجستان، پیشرفتی در این زمینه وجود ندارد.

** اصلاح قانون اساسی

پارلمان گرجستان در سال 2017 میلادی در خصوص اصلاح قانون اساسی اقدام کرد که رویداد سیاسی مهم در این کشور تلقی می شود . بنا به اصلاحیه قانون اساسی، نظام تناسبی در انتخابات پارلمانی بعدی که سال 2020 میلادی برگزار خواهد شد، به کار گرفته نمی شود و در انتخابات سال 2024 میلادی قابل اجرا خواهد بود که این امر اعتراض شدید نیروهای مخالف دولت را در پی داشت.

احزاب سیاسی مخالف دولت خواستار برگزاری انتخابات پارلمانی سال 2020 بر اساس نظام تناسبی و انتخاب رئیس جمهوری از سوی مردم این کشور هستند. طبق اصلاحیه قانون اساسی نظام انتخاب رئیس جمهوری گرجستان نیز تغییر یافته و رئیس جمهوری این کشور از این پس نه از سوی مردم، بلکه از سوی نمایندگان پارلمان انتخاب می شود.

همچنین حداقل سن برای طرح نامزدی در انتخابات ریاست جمهوری از 35 سال فعلی به 40 سال افزایش یافته است. یکی از موارد مهم اصلاح قانون اساسی شامل ممنوع شدن فروش زمین های کشاورزی به اتباع خارجی می باشد که پیشتر در قانون اساسی چنین محدودیتی وجود نداشت. تدوین طرح اصلاح قانون اساسی در گرجستان در سال 2016 میلادی و یک ماه بعد از انتخابات پارلمانی این کشور که در آن حزب حاکم ' رویای گرجستان ' اکثریت کرسی ها را در پارلمان به خود اختصاص داد، آغاز شد.

اصلاحیه قانون اساسی گرجستان از سوی کمیسیون قانون اساسی این کشور که اکثریت اعضای آن از حزب حاکم هستند، تدوین شده که این عامل نیز اعتراض نیروهای مخالف دولت را در پی داشت.

همچنین محافل رسمی گرجستان اعلام کردند که اصلاحیه قانون اساسی پس از مشخص شدن نتایج انتخابات ریاست جمهوری این کشور که در پاییز سال 2018 میلادی برگزار می شود، به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

در این حال «ایراکلی کویاخیدزه» رئیس پارلمان گرجستان ، تصویب اصلاحیه قانون اساسی را رویداد تاریخی برای توسعه دموکراسی این کشور عنوان کرد. **** تغییر ساختار هیات دولت**

گرجستان در روزهای آخر سال 2017 میلادی با اصلاحات در هیات دولت با هدف به روز کردن فعالیت آن همراه بود . بر اساس اقدامات انجام گرفته در این راستا تعداد وزارتخانه های گرجستان از 16 به 13 کاهش یافت و وزارت انرژی این کشور در وزارت اقتصاد و توسعه پایدار ادغام شد و پارلمان گرجستان 22 دسامبر به هیات دولت به روز شده این کشور رای اعتماد داد .

با این حال دولت گرجستان مصمم به ادامه اصلاحات در هیات دولت این کشور در سال 2018 میلادی است و بنا به گزارش های رسمی ، این اصلاحات در وهله اول شامل ساختار و فعالیت وزارتخانه های دفاع ، کشور ، آموزش و پرورش ، فرهنگ و ورزش و وزارتخانه محیط زیست و کشاورزی خواهد بود . همچنین بنا به اصلاحات قانون اساسی گرجستان انجام گرفته در سال 2017 میلادی ، انتخابات ریاست جمهوری در این کشور در سال 2018 میلادی برای آخرین بار برگزار می شود و از آن پس رئیس جمهوری از سوی مجلس این کشور انتخاب خواهد شد .

** انتخابات شوراهای شهری

در سالی که گذشت انتخابات شوراهای شهری در گرجستان برگزار و مردم این کشور شهرداران پنج شهر و فرمانداران 59 شهرستان و نیز اعضای 64 شورای شهری که در مجموع دو هزار و 58 نفر را تشکیل می دهند، انتخاب کردند که اکثریت آنها از حزب حاکم ' رویای گرجستان ' بود .

در این دوره از انتخابات ، کاخا کلادزه وزیر انرژی سابق گرجستان و فوتبالیست گرجی تبار معروف جهان برای تصدی شهرداری تفلیس پایتخت گرجستان بیشترین آرا را کسب کرد و بر اساس نتایج 737 حوزه انتخاباتی شهر تفلیس 51.06 درصد آرای مردم را به دست آورد و شهردار این شهر انتخاب شد .

** افتتاح خط ریلی باکو - تفلیس - قارص

افتتاح خط ریلی باکو تفلیس قارص در اواخر ماه اکتبر سال 2017 ، یکی از رویدادهای مهم اقتصادی برای گرجستان به شمار می رود . در قالب این طرح از سال 2008 میلادی ساخت خط ریلی 105 کیلومتری از منطقه آخالکالاکو گرجستان به ایالت قارص ترکیه ادامه دادشت که 29 کیلومتری مسیر در خاک گرجستان و 76 کیلومتر نیز در ترکیه بود .

راه اندازی خط ریلی باکو تفلیس قارص به اتصال ریلی دو قاره آسیا و اروپا از طریق خاک جمهوری آذربایجان ، گرجستان و ترکیه کمک می کند . گرجستان امیدوار است با راه اندازی این سازه حمل و نقل ریلی بتواند از ظرفیت های ترانزیتی برای حمل و نقل محموله های از آسیا به اروپا و بالعکس به نحو احسن استفاده کند .

ظرفیت حمل و نقل پیش بینی شده خط ریلی باکو تفلیس قارص 6.5 میلیون تن محموله و نیز جابجای یک میلیون مسافر در سال می باشد .

** 2017 سال لغو روادید برای شهروندان گرجستان از سوی اتحادیه اروپا

یکی از دستاوردهای مهم برای گرجستان در سال 2017 میلادی لغو ویزای برای شهروندان این کشور از سوی اتحادیه اروپا بود و تلاش های پنج سال اخیر این کشور برای لغو رژیم ویزا با این اتحادیه ثمر داد.

اتحادیه اروپا 28 مارس سال 2017 میلادی (8 فروردین) تصمیم خود در باره لغو رژیم ویزا برای شهروندان گرجستان را اعلام کرد و بدین ترتیب اتباع این کشور امکان سفر بدون ویزای 90 روزه به کشورهای عضو اتحادیه اروپا را به دست آوردند .

البته پارلمان اروپا در اواخر ماه اکتبر (دهه اول آبان ماه) مقررات ورود و خروج شهروندان کشورهای ثالث به منطقه شنگن را به کار گرفت . بر اساس مقررات جدید شهروندان کشورهای ثالث قبل از سفر به کشورهای عضو اتحادیه اروپا باید اطلاعات کامل به شکل الکترونیکی درباره هویت خود ارائه کنند . پرسشنامه به شکل الکترونیکی برای سفر به کشورهای اتحادیه اروپا را باید قبل از انجام این سفر پر کرد و در پی آن اگر چه محدودیتی وجود نداشته باشد ، هیچ مانعی برای انجام این سفر نخواهد بود .

** آتش سوزی در مناطق جنگلی

در سال 2017 میلادی گرجستان با آتش سوزی های مهیب در مناطق جنگلی مختلف و بخصوص منطقه بورژومی ا این کشور روبرو شد و بر اثر این آتش سوزی 53هکتار از جنگل خود را از دست دادند و نزدیک به 100هکتار جنگل نابود شد .

برای مهار آتش سوزی در جنگل های گرجستان گروه های امدادی همراه با تجهیزات آتش نشانی از جمله هلی کوپتر ها از کشورهای همسایه از جمله جمهوری اسلامی ایران به کمک دولت گرجستان شتافتند .